

{Ježíš a Pavel}

Když říkáme, že již se vznikem první církve došlo ke změně křesťanské orientace v tom smyslu, že Ježíš jako svědek víry se stal předmětem víry, pak zřejmě nejstarší dokumenty pro tuto změnu můžeme najít právě u Pavla, v jeho listech. U Pavla bylo něco takového usnadněno tím, že se s Ježíšem za jeho života nikdy osobně nesetkal. Není pravděpodobné, že by sám Pavel byl jako první prorážel tuto novou orientaci; naopak máme důvody, proč se domnívat, že tuto koncepci prostě od prvních křesťanů převzal, a teprve potom ji domýšlel a energicky šířil. Nicméně právě v této záležitosti spočívá obrovský vnitřní rozpor celého křesťanského zvěstování. Evangelium jakožto dobrá zpráva není už jenom MYTHOS, není jen spásným vyprávěním, magicky mocným povídáním, ale má svůj „předmět“, který je sám tím rozhodujícím: něco se stalo, událo, a ona dobrá zpráva je zvěstí o tom, co se událo. Důraz na to, že se to událo – a že to tedy není jen nějaké posvátné dění, které se stále znovu opakuje – je v první církvi zcela nepochybný a přetrvává až do doby, kdy jsou formulována základní vyznání víry. Rozhodující tedy není posvátná nauka, nýbrž historická událost. Křesťanství je nemyslitelné jako učení o zcela vymyšleném mesiášovi. Rozhodující je, že v Ježíši z Nazaréta šlo o konkrétního, skutečného, „pravého“ člověka, nikoliv pouze o hérao, nebo dokonce boha, jak tomu bylo v mýtech. A nyní tu je následující otázka: co vlastně z tohoto konkrétního, skutečného, „pravého“, historického Ježíše zůstalo v křesťanském zvěstování? Jak lze srovnat s tou nesmírnou závažností historické skutečnosti Ježíšovy tak přemrštěný důraz na správné učení o Kristu, pravověrnou christologii? Je vůbec možná nějaká věda (byť theologická) o jedinečném člověku?

(Praha, 91nnoo.n.)